

VELKĀ•BĀ•LĀ•PES

Pondělí, 08 leden 2018

Je to už pár let zpátky, ale dneska jsem si (nevím proč) vzpomněla. Prostě, najednou mi to vytanulo na mysli. A jsem za to ráda, je to taková magická vzpomínka, a málem by už úplně zapadla. Kdybych to napsala jinak, byl by z toho i dobrý vtip o tom, jak jsem se bála, a jak to dopadlo. Ale ten okamžik byl tak hluboký, že zkrátit to ve vtip se mi nechce. Tak své následující vyprávění začnu citátem z Ěka Zorby:

„...a na břehu jsem přised sebou slyšela moře, jak vlny a olizuje pláž, jako kdyby se elma vyplazila a pije. Byl jsem ztuhlý, vřel jsem to. Pokud prožíváme něco, sotva jsme si toho vědomi. Až když přejde a pohlédneme za sebe, uvědomíme si je najednou – nikdy jsme nepřekvapeni, že jsme byli ztuhlí. Já jsem na tom krétském pobřeží prožíval něco, a zároveň jsem vřel, že jsem ztuhlý. Nedožilo se prostíralo až k břehům Afriky. Easto vál odtud horký jižní vítr sirocco, přicházející z dalekých havajských poušťů. Vonělo mě melouny, v poledne se vypařovalo, zvedalo se a rýsovalo jako malá, nevyvinutá česká adra a ve vzduchu zřetelně sténalo, svítilo v různých barvami, přede mnou vínovou, fialovou a tmavě modrou. Odpoledne jsem hrál, nabral jsem si do hrsti jemný žlutý písek, propouštěl jej mezi prsty a nechával padat teplý a jemný. Ruka se mě v přesypací hodiny, život plyne a ztrácí se. Ztrácí se, dívám se na moře, slyším Zorbase, a v spáncích mi bučí ztuhlost...“ A já jsem to pocítila, okamžiky, kdy se věc nic neděje, ale zalykám se ztuhlostí, uvědomuju si, že jsem právě tebe šťastná. Jak často jsem ležela na horkém písku a koukala s sametovými černou oblohu s milionem hvězd. U nás není nikdy vidět tolik hvězd, vesmír nevypadá tak hluboký. Vnímala jsem zvuky moře, samotu okolo, drsné hory nad sebou. I to, že jsou v nich tu a tam drsní lidé. Žila jsem mezi nimi, jedla jejich jídlo, po několik let se protloukala, jak se dalo... Ale toho psa, toho jsem uviděla hned v prvním roce života tam. Mořská i proto jsem pozapomněla...

Pláže jsou tu obrácené směrem k Africe. Ze severu je chrání masiv hor se sněhovou špičkou, k moři se dostanete jen úzkou cestou, klikatící se mezi skalními masivy, kamením, houbovitými keřky a trávou bílovanou větrem. To není nic turistického. Někdy. Po chladném horském vzduchu vás omámí vůně horských bylin, tymiánu, a ucítíte přítomnost rozpáleného písku. Jsme blízko. I dneska jsme se rozhodly s mojí mečkou kamarádkou přenocovat na pláži. Dlouho do noci si jen tak povídáme, sedíme na písku a čekáme, až nás únava přemůže. Jsem taková, že vnímám všechno okolo. Nejen to kouzlo a krásu, zvuky moře a chladnoucí písek. Vnímám i urazitelné nebezpečí, které mi zrcadlí, že stále žiju a dýchám, vnímám tu samotu, exponovanost v něm náhodám i nehodám. Lidé jsou tu drsní, to už jsem si uvědomila. Někdy strašně hodní, jindy nevyzpytatelní. x x x I toulavých psů bylo plné okolí, to většinou velcí psi, zdivočelí a žijící podle zákona vlků. Pravda, dneska už tam nejsou, přede Olympiádou pro „čistka“, ale tehdy nebylo nic neobvyklého, když jste si vyhlápli na Akropoli, a z jámy na vás vyletěla rozlíčená fena, okolo které se motal houf lidí. Ti zdejší psi měli své patné zkušenosti s lidmi, viděla jsem na vlastní oči několik napadení psy, pokousaného člověka, co se jen okolo. Na autobusovém nádraží se ve zmatku lidí potulovalo vždy pár psů obřích rozměrů, a někdy jim někdo nepadl do Byli to psi, co už se narodili divokým psům, ta situace byla strašná, ná, psů mi sice mohlo být líto, ale také jsem se i bála mezi nimi procházet. Vždycky. x x x Jsem zpátky na té pláži, poslouchám svoji mečkovou kamarádku a usmívám se. Také ona tady žije, protože tu našla něco, co jí v mečku chybělo. Na druhou stranu mě vřelá dostane měmi, jak by tu nejraději lidi měla a vychovala... je to absurdní, ale neškodné. To ona to nakonec vzdá, vím to dopředu. Mezi měmi zhlédnu na skalách okolo pláže bílou siluetu. Je obrovská, v té černé tmě mi přejde nepřátelivost. Bílá skvrna pomalu, ale jistě klouže ze skalisek směrem k pláži. Může sjít, skáče, klikatí se mezi b daleva a doprava, tak jako silnice z hor. Jímá mě hrůza, černá noc, nikde nikdo, a na nás jde obrovský bílý pes, mořská má vzteklinu. Co budeme dělat? Ale nejde k nám, za chvíli se ztratí, někdy nestojí o setkání a slyší si svoji cestou.

Dál si povídáme, ale já jezdím ošima po skalách okolo, propichuju tmou jak nejlépe umím a zaostávám na všechněch předměty. Dokud není jasné, že ten bílý kolos je už pryč, dokud neuběhne další hodina, dokud neuvědomíme a neuložíme na písek. Spánek přejde záhy. Ale ne moc hluboký. Za nějakou dobu se probouzím, stále slyším moře, stále je sametová černé nebe s milionem hvězd nade mnou. Kolik může být hodin? Přemýšlím nebo tyť ráno? Ležím na boku a prohlížím si skály na své straně. Vzpomenu si na psa, na tu obřím bílou siluetu pátrat ošima ve tmě. Jezdím sem a tam, dokud zrakem nepřejdu všechněch zákoutí a každé keřky mezi balvany a skalou. Dlouho zkoumám, přemýšlím.... až si uvědomím, že už jsem opravdu paranoidní a je čas zase spát. Ráno

nás totiž sluníčko probudí brzo. Mám páteňnou ruku, takže se otočím, páteňním si spacák a otočím se na druhou stranu bez hlesu zírám na hustou bílou kůru dvacet centimetrů od mého oblíbeného. Ten pes. Ten obrovský pes!!! Ležím vedle mne, tak blízko, že se nemohu ani lehnout, myšlenky se zastaví, dech se mi zastaví, srdce se zastaví. Ležím mírně od oblíbeného, ale páteňne ne tak blízko, aby se mne dotkl. Jen zírám. Vidím jeho oči, jak mne sledují, ale není v nich nic než údiv a odevzdanost svému osudu. Zvíře pomalu zvedne hlavu a dívá se na mne. Jeho pohled není ani divoký, ani radostný. Ale ani smutný. Jen se na mne mlčky podívá, pomalu vstane, sklopí hlavu a odchází. Zírám nadále, ale cítím, že jsem něco pokazila. To mně je nejednou smutno. Že odchází. Zvednu se na lokti a koukám, jak bílý páteňelud mizí ve tmě a za chvíli ušoupá po skalách nad pláň... svírá se mi srdce nepopsatelným pocitem. Věchno mi to nejednou dochází. Ta osamělá duše pokračuje, dokud úplně neusneme, aby si páteňně pro trochu toho kontaktu, společnosti. I když jenom spící společnosti. A jakožto spící ho neodešleme, neublízíme mu. Žádné známky útoku, zloby ani agrese z jeho strany. Jediné co chci, bylo se aspoň na chvíli cítit zase psem – odvážným společníkem lidí. A vybral si mne. Žádně cítím tu poctu. Lehla si na moji deku, vnímám nejednou, že jsem byla privilegovaná. Ale strach mu nedovolil se páteňitisknout. Bála se, že by mne probudil a věchno by skončilo. Takže se stočil na dvacet centimetrů od mého těla a bez sebemenšího zvuku tak zůstal nehnutě ležet, několik hodin, nebo stihl jen chvíli?? Nespala, jen odpočívala a hlídala. Nevím. Cítím nejednou obrovský zármutek a prázdnotu. Vnímám toho psa, hranice našeho ticha a myslí se ztrácí. Vnímám jeho existenci a osud. Jde to téměř nahmatat věchno ude kolem. Vnímám to úmyslné ticho, tu odevzdanost. Najednou jsem tím psem. Čekám schovaná, ať ti jediní lidé iroko daleko usnou, a pak se páteňiplíím, a hraju si na to, že jsem jejich. Chci se na chvíli cítit užitečný, že mám svého lověka a dělám mu stráž. Jsem ten pes, pohybující se po osamělých pláňích a skalách pod sametovými černou oblohou a vesmírem s milionem hvěz. Jsem pes a toužím. Ale jsem moudrý a páteňijímám život, jaký je. Ale má okamžik skončil a vracím se zpět na svou osamělou cestu.

Zkazila jsem to, vracím se zpět do své mysli. Bílý obr je pryč, kamarádku nebudím, uléhám zpět a už se ničeho nebojí. Nebož to, čeho jsem se dneska v noci nejvíce bála, mne poctilo a páteňedalo mi svou zkušenost, kus sebe. Magický okamžik je u konce, srdce mi bije pomaleji a pomaleji, a nakonec na té pláňi opěť usínám, pod stejným nebem jako to osamělé zvíře. Ne, nebyl to sen. I když páteňíběh je to možná banální, je pravdivý a toto setkání se stalo. JANA P